

Fonds Sociale Maribel voor de Socioculturele Sector van de Vlaamse gemeenschap

Jaarverslag 2023

1 – Juridisch kader

In toepassing van de wet van 7 januari 1958 met betrekking op de fondsen van bestaanszekerheid en het koninklijk besluit van 18 juli 2002 houdende maatregelen met het oog op de bevordering van de tewerkstelling in de non-profitsector, wordt een jaarrapport gemaakt over de socialemaribeltewerkstellingen in 2023.

2 – Sociale Maribel in cijfers

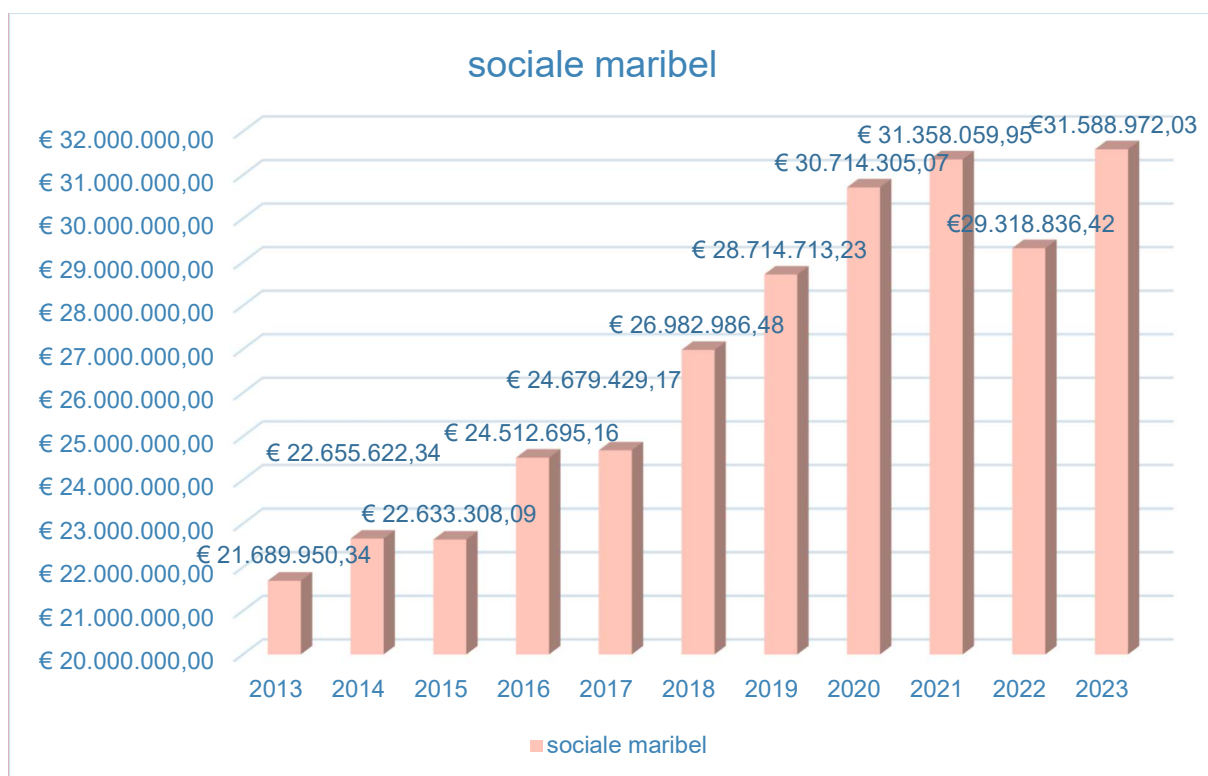
2.1 Dotatie sociale maribel

In 2023 bedroeg de socialemaribeldotatie € 31.588.972,03 (basis is aantal rechtopenenden (RO's) van 2021). In vergelijking met 2022 (€ 29.318.836,42) was er een stijging van € 2.270.135,61. Dat brengt ons terug en zelfs boven het niveau van 2021.

Het aantal rechtopenenden in 2021 steeg met 1.135,50 eenheden van 14.665 naar 15.800,50 ten opzichte van 2020, ten opzichte van 2019 was er een stijging met 115,50 eenheden.

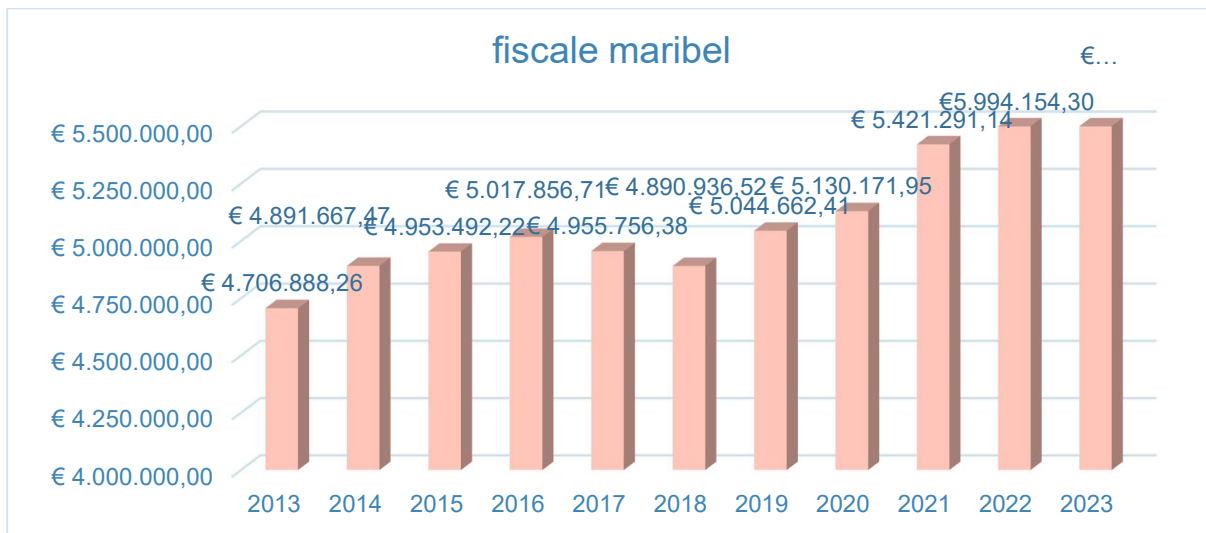
De berekening van de stijging van de dotatie t.o.v. 2022 ziet er als volgt uit:

$1.135,50 * 4 * 500,31 * 99,9\% = € 2.270.135,61$.

2.2 Dotatie fiscale maribel

De fiscalemaribeldotatie in 2023 steeg ten opzichte van 2022 met 7,15 % tot € 6.422.950,89. Dit is een aanzienlijke stijging met € 428.796,59 die nog grotendeels voortvloeit uit de hyperinflatie in 2022.

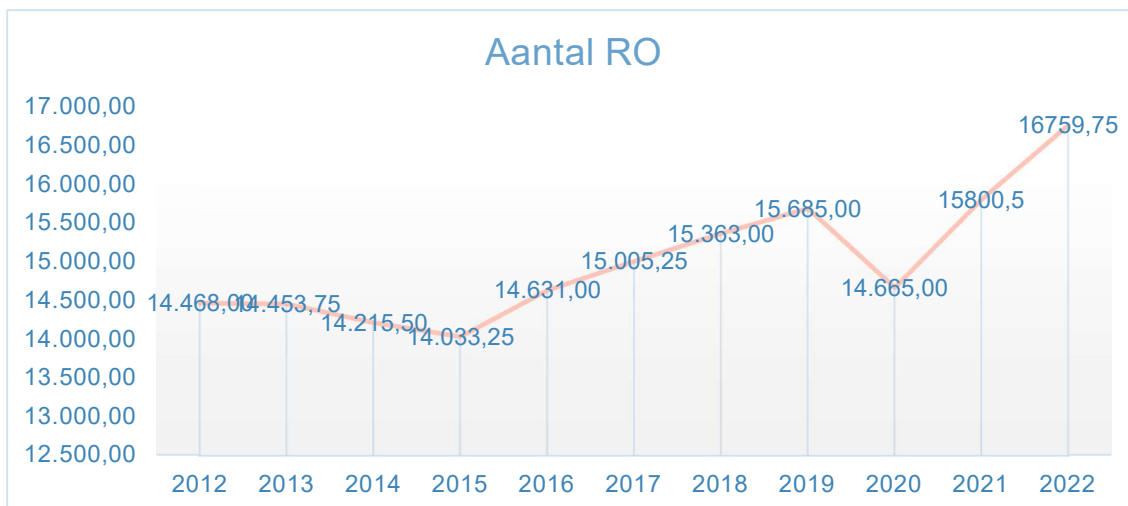

2.3 Rechtenopenenden (RO's)

Als gevolg van besparingsmaatregelen was er in 2014 en 2015 een duidelijke daling van het aantal RO's. Van 2016 tot en met 2019 was er telkens een toename van het aantal RO's.

In 2018 steeg het aantal RO's tot 15.363,00, in 2019 tot 15.685,00. Het aantal RO's in 2020 kende vanwege de coronacrisis een daling tot 14.665,00.

Het aantal RO's van 2021 steeg naar 15.800,5 RO's, dit vormt de basis voor de dotatie 2023. Het aantal RO's van 2022 steeg tot 16.759,75.

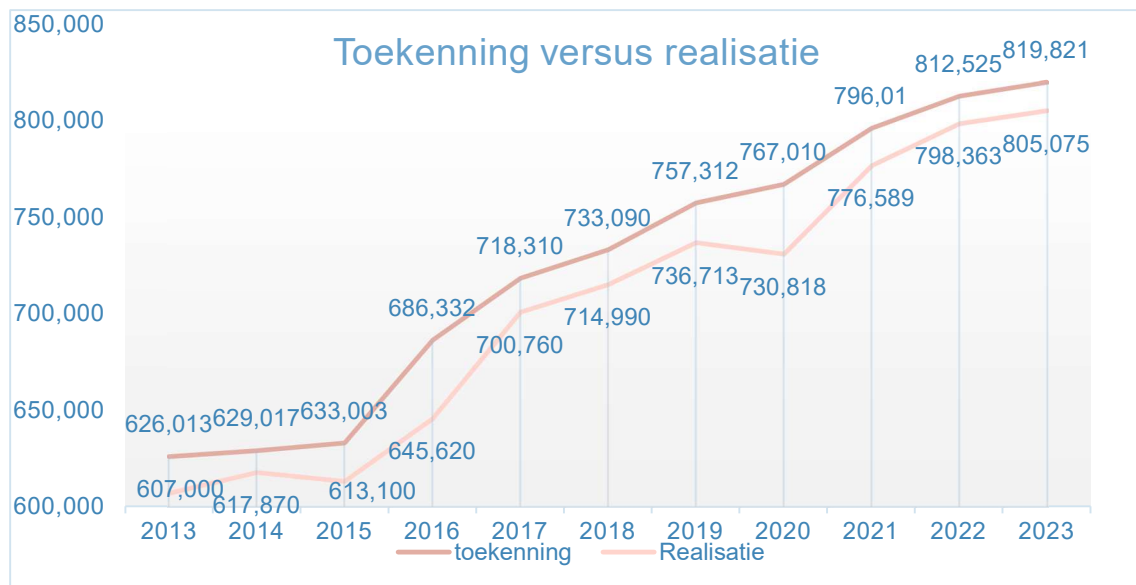

2.4 Tewerkstelling

De globale toekenning in 2023 bedroeg 852,821. Dit is een stijging van 7,29 vte ten opzichte van 2022. Deze globale toekenning werd verdeeld onder middelen van bepaalde en onbepaalde duur.

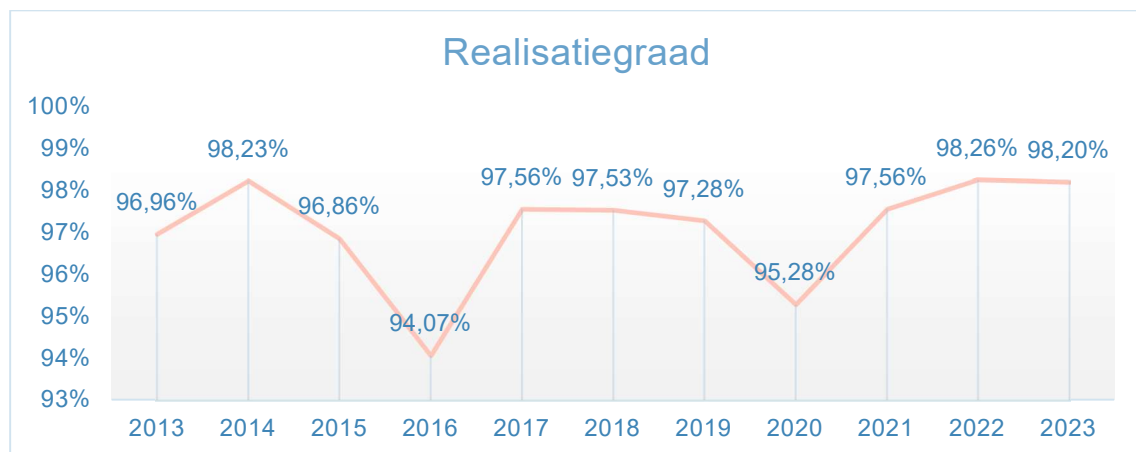
2.4.1 Middelen onbepaalde duur

Er werd in totaal **819,821 vte** voor onbepaalde duur **toegekend**. Hiervan werd er **805,075 vte** of **98,20% gerealiseerd** (cfr. figuur 4 - toekenning versus realisatie).

Figuur 4 - Toekenning versus realisatie

Hieronder een overzicht van de realisatiegraden van de middelen onbepaalde duur van de laatste 10 jaren:

Figuur 5 – Realisatiegraden

Met 98,20% werd de derde hoogste realisatiegraad van de laatste 10 jaar opgemeten. Ten opzichte van 2022 is er een minimale daling van 0,07 procentpunten. Ten opzichte van 2021 en 2020 is er respectievelijk een stijging van 0,64 en 2,92 procentpunten.

2.4.2 Middelen bepaalde duur

Per schooljaar worden in het project Duaal Leren 75 halftijdse plaatsen gefinancierd. Het maribelfonds kent jaarlijks 25 vte toe, ook Sociaal Fonds voor het Sociaal-Cultureel Werk (SFSCW) komt voor een deel tegemoet in de loonkosten.

Het socielemaribelfonds nam € 871.840,31 ten laste, het fonds risicogroepen € 109.254,62 Dit is respectievelijk 88,86% en 11,14 %.

In 2023 werden dankzij het socielemaribelfonds 86 jongeren, verdeeld over 27 verschillende organisaties, tewerkgesteld. Het SFSCW zorgde voor een subsidiëring van 15 jongeren die verspreid waren over 8 verschillende werkgevers. In totaal werd er 28,17 vte gesubsidieerd; 3,36 vte door het fonds risicogroepen en 24,81 vte door het socielemaribelfonds.

Voor het project Via Vorming Hogerop was een budget voor 8 vte gereserveerd. Dankzij het project kan een medewerker een voltijdse dagopleiding volgen en wordt de loonkost van de vervanger door het fonds gesubsidieerd terwijl betrokken medewerker/cursist in dienst blijft en het normale loon ontvangt. 6 werknemers volgden een opleiding in het kader dit project. In totaal werd er voor het project Via Vorming Hogerop € 141.337,05 vte gesubsidieerd en 3,6 vte gerealiseerd. Er is een hogere invulling dan de voorgaande 2 jaren maar de realisatie blijft ver verwijderd van de jaarlijks 8 gereserveerde vte. Hieronder een overzicht van de invulling van de laatste 4 jaren:

Jaar	Vte	Bedrag
2018	2,23	€ 94.109,91
2019	3,46	€ 146.908,17
2020	2,878	€ 136.928,36
2021	1,754	€ 73.289,54
2022	2,25	€ 76.618,97

2.3 Jaarrekening

De inkomsten omvatten:

De totale dotatie (sociale en fiscale) van € 38.011.922,92

De inkomende overdrachten ten belope van € 39.562,40

De terugname provisie fiscale maribel (N-1) ten belope van € 1.153.974,18.

De Jongerenbonus ten belope van 318.501,58.

Financiële opbrengsten: € 23.435,01

De uitgaven omvatten:

De tussenkomst in de loonkosten voor de structurele tewerkstellingen en projecten (inclusief correcties) ten belope van € 38.150.028,75.

De uitgaande overdrachten ten belope van € 289.179,18.

De Jongerenbonus voor € 318.501,58.

De provisie fiscale maribel van € 881.518,78.

De werkingskosten voor € 370.293,91.

De financiële kosten ten belope van € 35,61

In 2023 was er een totale opbrengst van € 39.547.396,09. De totale uitgaven bedroegen € 40.009.557,81. Dit levert een negatief resultaat van het boekjaar van - € 462.161,72 op.

Voor 2023 zijn er **geen niet-recurrente reserves**.

3 – Werkingskosten

De personeels- en werkingskosten bedroegen 93,67 % van 1,2% van de dotatie, zijnde € 370.293,91. Hierin zit € 21.037,16 vervat voor het gebruik van de lokalen.

4 – Jaarrapport

In navolging van de cao van 28 december 2006 dienen alle werkgevers die een sociaalmaribeltoekenning genieten een jaarrapport aan het fonds te bezorgen.

Vorig werd beslist om het oude evaluatierapport op te splitsen in twee afzonderlijke rapporten die op verschillende tijdstippen verstuurd worden: het eerste rapport is een jaarrapport – waarvan de resultaten hieronder worden weergegeven - dat peilt naar de invulling van de sociaalmaribelmiddelen, het tweede rapport is een (tweejaarlijkse) enquête waarin organisaties de werking van het secretariaat, de aangifte via de DmfA en het extranet kunnen evalueren.

Het jaarrapport werd ingevuld door 564 van de 594 organisaties die in 2023 een sociaalmaribeltoekenning hadden, dit is een responsgraad van 94,95 %.

Resultaten van het jaarrapport

1. Zorgen de maribeltewerkstellingen voor een verbetering in de kwaliteit/intensiteit van de verstrekte zorg of dienstverlening in uw instelling (volgens de richtlijnen van de sector)?

Jaar	Totaal aantal antwoorden	Ja	Neen
2022	573/602	98,95%	1,05%
2023	564/594	99,82%	0,18%

1 organisaties die neen antwoorden op deze vraag gaf geen verdere motivatie op.

2. Zorgen de maribeltewerkstellingen voor een vermindering van de werkdruk op de werkvloer?

Indien nee, graag meer uitleg

Jaar	Totaal aantal antwoorden	Ja	Neen
2022	573/602	98,25%	1,75%
2023	564/594	99,29%	0,71%

Het merendeel van de opmerkingen kunnen we als volgt bundelen: met maribelmiddelen wordt bijkomende tewerkstelling gecreëerd maar de werkdruk blijft erg hoog.

3. Stemmen de functie(s) zoals eerder bepaald nog altijd overeen met de noden van de instelling?

Indien nee, graag meer uitleg.

Jaar	Totaal aantal antwoorden	Ja	Neen
2022	573/602	97,73%	2,27%
2023	564/594	97,70%	2,30%

Uit de gevraagde toelichting komt naar boven dat er o.a. door stijgende loonkosten nood blijft aan meer maribelmiddelen en dat de functies diverser zijn geworden.

**4 Ondervindt u moeilijkheden om de toekenningen 100% te realiseren?
Indien ja, waarom?**

Jaar	Totaal aantal antwoorden	Ja	Neen
2022	573/602	7,15%	92,85%
2023	564/594	6,21%	93,79%

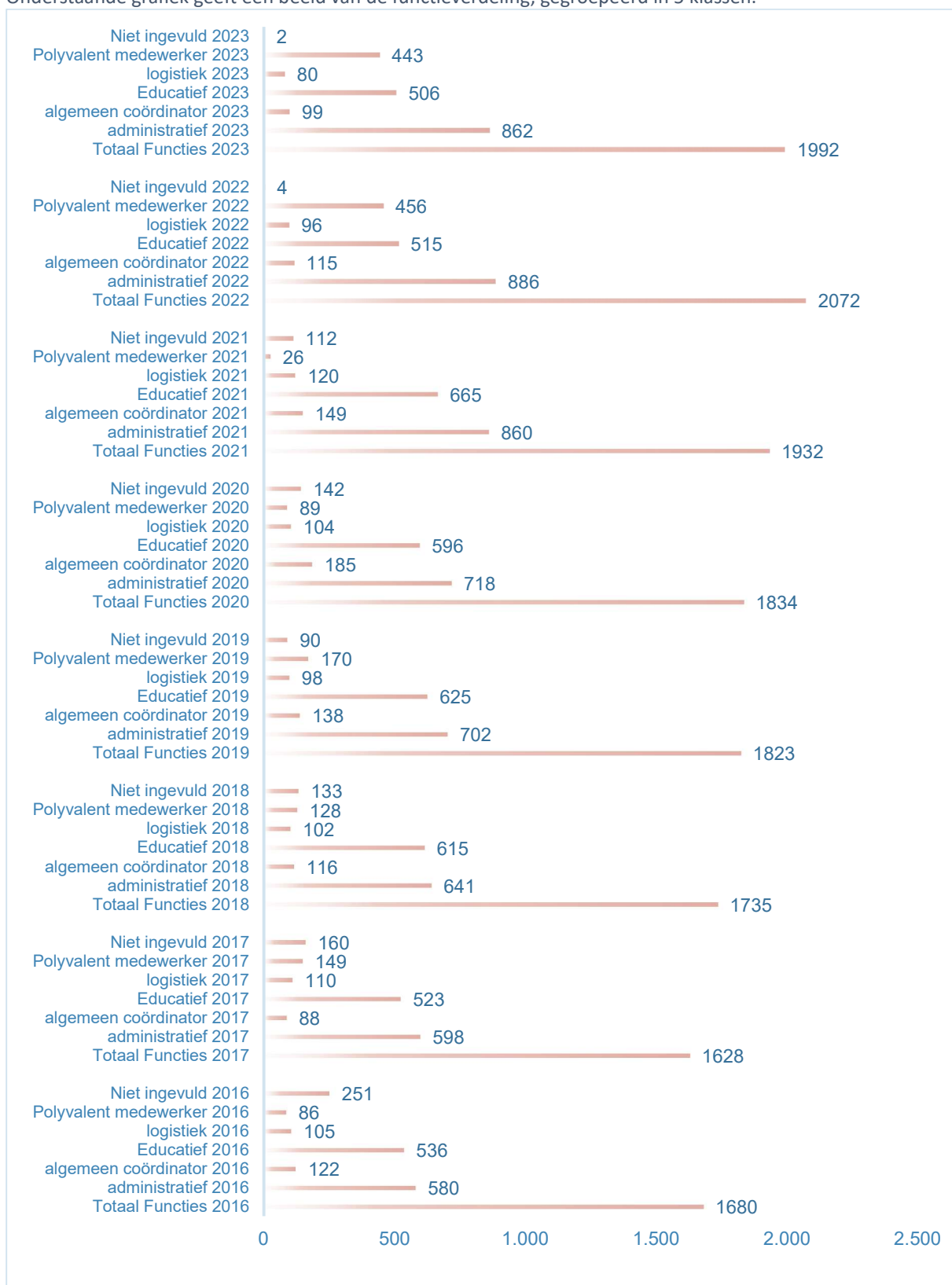
Uit de gevraagde toelichting aan de “neen”-antwoorders, volgende antwoorden:

- Er is nog altijd sprake van krapte op de arbeidsmarkt.
- Onzekerheid over duur van afwezigheidsperiode van de te vervangen medewerkers.
- Te hoge eigen financiering.

- **Functieverdeling**

- Onderstaande grafiek geeft een beeld van de functieverdeling, gegroepeerd in 5 klassen.

Dit jaar waren er met 1.972 weer iets minder functies/contracten in vergelijking met 2022 toen we met 2.072 de kaap van 2.000 overschreden. Ten opzichte van de jaren voor 2022 ligt het aantal functies hoger en in vergelijking met alles vóór 2021 blijft er een significante stijging. Het merendeel van de gesubsidieerde contracten wordt nog altijd ingevuld door administratieve en educatieve functies.

5 – Werkingsdocument

Als bijlage wordt het werkingsdocument geldig op 31 december 2023 toegevoegd.

Algemene conclusie

In 2023 werd in totaal 833,485 vte gesubsidieerd; dat is 6,892 vte meer dan in 2022. De verdeling gebeurde als volgt:

- 805,075 vte structurele tewerkstelling
- 24,81 vte in kader van het project Deeltijds Leren – Deeltijds werken
- 3,6 vte in kader van het project Via Vorming Hogerop

De socielemaribeldotatie 2023 – met als basis het aantal rechtopenenden in 2021 - lag maar liefst € 2.270.135,61 hoger dan in 2022. Deze stijging is onder andere te wijten aan een lagere impact van de coronacrisis maar toont vooral de weerbaarheid en de daadkracht van de sector. Door de hevige besparingen in 2020, de coronacrisis en de naweeën van deze crisis was het een hoopvolle verrassing dat het aantal rechtopenende werknemers in 2021 steeg tot maar liefst 15.800,50. Er is geen causaal of lineair verband tussen het aantal rechtopenenden en het arbeidsvolume in de sector maar in 2021 was er bovendien een aanzienlijke stijging van het arbeidsvolume. Dit toont aan dat de sector zeer veerkrachtig is en steeds vernieuwende antwoorden tracht te bieden op voortdurende uitdagingen.

In volle coronacrisis werd door een lagere realisatiegraad van de toekenning in 2020 een coronareservekapitaal opgebouwd van iets meer dan twee miljoen euro waardoor de maribeltewerkstellingen gefinancierd konden blijven. Momenteel is er nog een coronareservekapitaal van € 823.437,44. Deze middelen worden ten laatste tegen eind 2025 uitgegeven.

In 2023 was er één loonindexatie maar de hyperinflatie van 2022 legde de achilleshiel van de socielemaribeldotatie nogmaals helemaal bloot: er is geen indexeringsmechanisme of groeipad om het hoofd te bieden aan economische uitdagingen. Ondanks een verhoging van het subsidieplafond met 1,5% in 2023 wordt de kloof tussen de loonkostfinanciering via de sociale maribel en de effectieve loonkosten steeds groter. Organisaties dienen alsmaar meer een groter deel van de aan eigen middelen in te zetten om de loonkosten van socielemaribelwerknemers volledig te financieren. De vraag van alle sectoren en de sociale partners voor bijsturingen in de socielemaribeldotatie wordt door bepaalde politieke partijen gehoord en opgenomen in het verkiezingsprogramma, maar de vraag blijft of er ook effectief initiatieven zullen genomen worden.

De tewerkstellingsgroei in 2021 en de heropstanding van de sector werd verdergezet in 2022. Het aantal rechtopenende werknemers bereikte in 2022 een nieuw hoogtepunt, nl. 16.759,75 waardoor de dotatie in 2024 met ongeveer twee miljoen is toegenomen. Dit is een aanzienlijke stijging maar door het ontbreken van een indexeringsmechanisme in de dotatie blijft het moeilijk een evenwicht te vinden tussen nieuwe structurele tewerkstellingen creëren en/of het subsidieplafond verhogen.

Ondanks de besparingen, de coronacrisis en de daaropvolgende transitieperiode blijven de structurele tewerkstellingen bijdragen tot de kerntaken van het fonds: arbeidsdrukvermindering en verhoging van de kwaliteit van de dienstverlening binnen de Socioculturele Sector van de Vlaamse Gemeenschap. In 2023 maakten bijna 600 organisaties gebruik van socialemaribelmiddelen. De projectmiddelen zorgen ervoor dat mensen een opleiding kunnen volgen waardoor ze een sterker competentieprofiel hebben en beter gewapend zijn op de arbeidsmarkt waarin voortdurend leren alsmaar belangrijker wordt. Het project Via Vorming Hogerop geeft werknemers de kans zich te heroriënteren, het project Deeltijds Leren – Deeltijds Werken heeft als troef dat er reeds halftijds op de werkvloer ervaring wordt opgedaan.

Net als vorige jaren blijven we benadrukken dat de socialemaribelsubsidie een belangrijke rol speelt in de financiële stabiliteit van organisaties en zorgt voor structurele tewerkstellingen. In 2023 werd er 7,5 vte bijkomend toegekend en werd het subsidieplafond opgetrokken van € 44.945,00 tot € 45.619,18. Het mag aangestipt worden dat de sociale partners constructief samenwerken om de maribelmiddelen op een adequate manier in te zetten en de hoofdoelstellingen van de Sociale Maribel te bereiken.

Wij hopen dat dit jaarverslag van het Sociaal Fonds Sociale Maribel voor de Socioculturele Sector van de Vlaamse Gemeenschap u een goed beeld heeft geboden van haar werking tijdens het afgelopen jaar.

Dit verslag werd ter beschikking gesteld op de raad van beheer van het FSM 329.01 op 20 juni 2024 waar het formeel werd goedgekeurd.
Voor het FSM 329.01

Stef Doise
voorzitter

Veerle Huwé
ondervoorzitter

